

Бібліотека «Вожыка» № 3(225)

Рыгор БАРАДУЛІН

АСОБЫ РОЗНАЙ ПРОбЫ

ЭПІГРАМЫ

*Мастакі: Анатоль ГАРМАЗА,
Мікола ГІРГЕЛЬ*

МІНСК — 1994

Рыгор БАРАДУЛІН

ВЫДАЕЦЦА 3 МАЯ 1957 ГОДА
ВЫХОДЗІЦЬ 6 РАЗОЎ У ГОД

Васіль БЫКАЎ

З Рыгорам Барадуліным не засумуеш. Ён надзвычай вясёлы і «несур'ёзны» чалавек. У тым сэнсе, што ну хоць што хочаш рабі, а не змусіш сур'ёзна ставіцца да надзвычай сур'ёзных асоб — будзь ты прэм'ер, спікер, народны ці проста пісьменнік, артыст, кампазітар, шаноўны бізнесмен ці знакаміты лекар. Легзь нехта пачынае бранзавець ці гаваць прамашкі — тут жа пайшла гуляць барадулінская эпіграма. Не зважаючы і не ўважаючы на званні і рэгаліі. Амаль усе барадулінскія эпіграмы на працягу апошніх двух гадоў з нумара ў нумар друкаваў «Вожык». А зараз «Вожык» сабраў усе разам — і атрымалася...

Зрэшты, самі мяркуйце, што атрымалася.

Ён не прарок, бо нам чужы —
Хай Быкаў змоўкне на крыжы.
Сярпом ці молатам з рукі
Гнаць бальшавіцкія цвікі.
Прарокі ёсць у нас —
Яны
Каля крамлёўскае сцяны.

Шарж М. ГІРГЕЛЯ.

Мітрапаліт Філарэт

Ад сэрца жадаючы многая
пета,
Надзеі ўскладаем
на Філарэта,
Што благаславіць Беларусь
у дарогу
І па-беларуску
Памоліцца Богу.

Шарж М. ГІРГЕЛЯ.

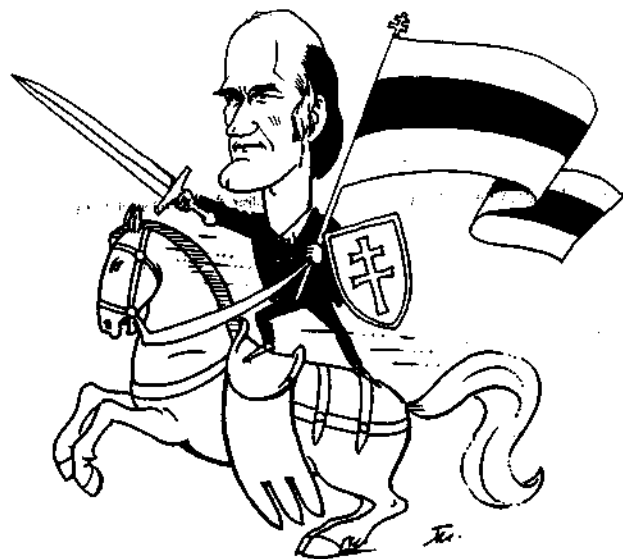
Стэфанія СТАНЮТА

Не трэба для купалаўцаў валюта,
Пакуль ёсць сцена,
А на ёй — Станюта.
Курс таленту спадарыні Стэфаніі
Не падае ні пры якой кампаніі.

Шарж М. ГІРГЕЛЯ.

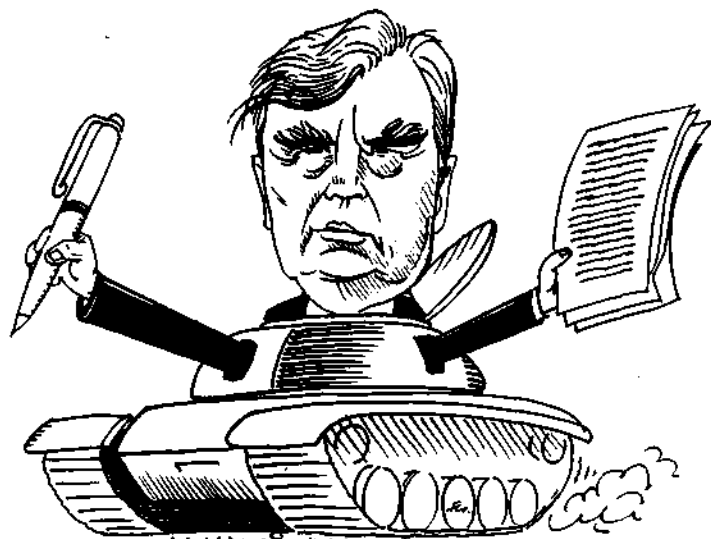
Зянон ПАЗЬНЯК

Да ўлады Пазьняк не хадзіў у залёты,
Ён скібку сабе выбіраў што чарсцвей.
Шкадуе, што ўсе асушылі балоты, —
Куды ж
Камуністаў паслаць да чарцей?!

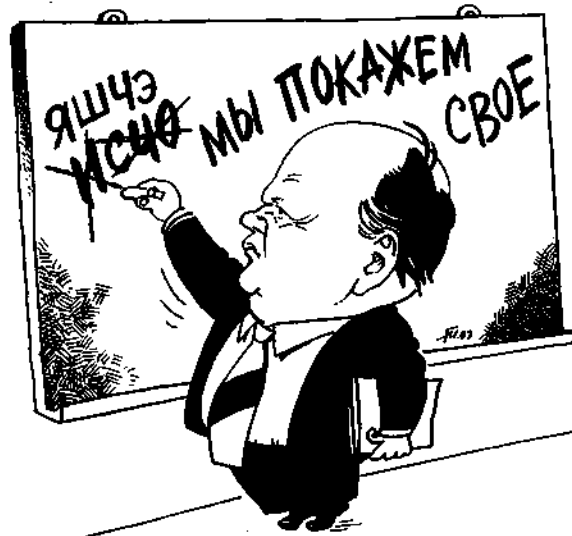
Шарж М. ГІРГЕЛЯ.

Максім ТАНК

І палітычная гайданка
Не разгайдала канчаткова
Аўтарытэт Максіма Танка.
Стараўся ж небезвынікова
Быць і ў застольныя часы
Пазтам чыстае красы.
І, часу плацячы даніну,
Прыгожую захоўваў міну.

Шарж М. ГІРГЕЛЯ.

Лягчэй, напэўна, Гімалаі зрыць,
 Чым навучыць —
 І спікер ведаў гэта, —
 На беларускай мове гаварыць
 Таварышаў з Вярхоўнага Савета.
 Шушкевіч цёпла верыў
 Сам сабе,
 Што масла згоды з бурбалак саб'е!
 Ды збілі з трону бурбалкі самога,
 Не ўратавала скіперская тога.

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

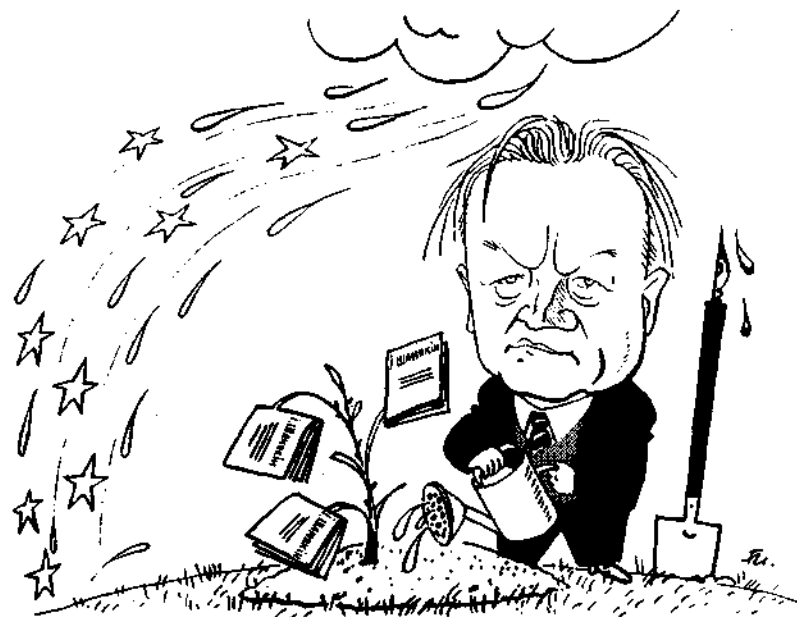
Калі ў гародзе беларушчыны
 Адзін дзядоўнік дружна рос,
 Пачаў праполку Белакоз
 Двухроднамоўем не
 расхрушчаны.
 Сад беларускай мовы ён
 Сцярог на плён
 Да лепшых дзён.

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

Кебіч ведае выдатна,
Як круціць палітбалет,
Як прадаць сувернітэт,
Як бясплатна,
Ды не стратна.
У цэкоўскіх гадаванцаў
Цяга да партыйных танцаў.

Шарж М. ПІГЕЛЯ.

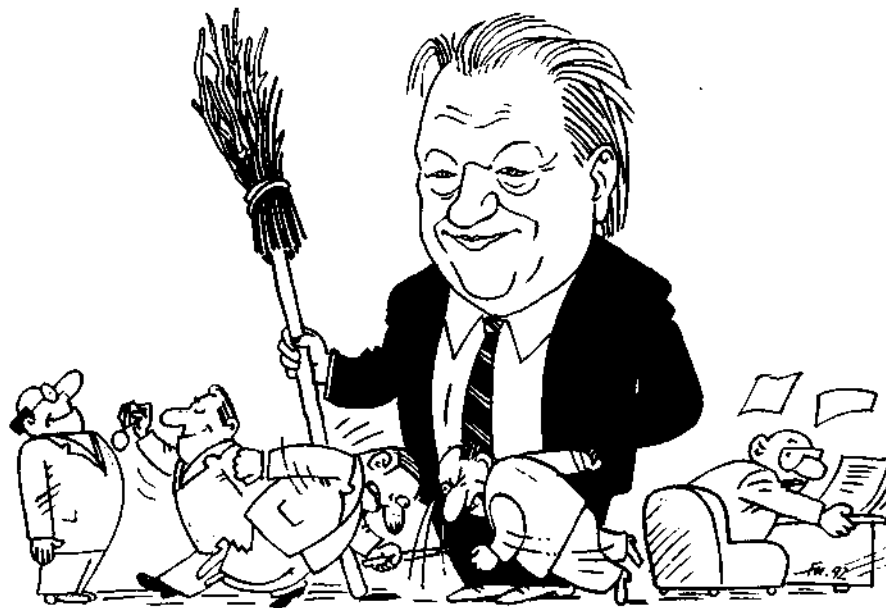
Хвалілі партыя і ўрад
І ставілі класічна ў рад.
Ды сціх узнагародны град.
Што ўзяць з літаратурных град?
Як спадзяванне мець на ўрад?
Цяпер Шамякін рад?
Наўрад.

Шарж М. ПІГЕЛЯ.

А пачынаць бы скарачэнні
У апарце з Каратчэні,
Ды ў Каратчэні даручэнне
Ўсезсэндэўскага значэння.
Таксама, як і ў партыі,
І тут патрэбны ўпартыя!

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

Адступнікам ды бюракратам
І сватам быў,
І хросным татам:
Хрысціў сатырай,
З ганьбай сватаў,
Ды менш не стала супастатаў.
Хай дождж, хай град, хай перуны —
Яны растуць, як валуны.

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

І камісаршаю была,
І членшаю ЦК хадзіла,
Ды беларускага святла
З душы сваёй не разгубіла.
І словам, што збярог Купала,
Сябе Марыя ратавала.

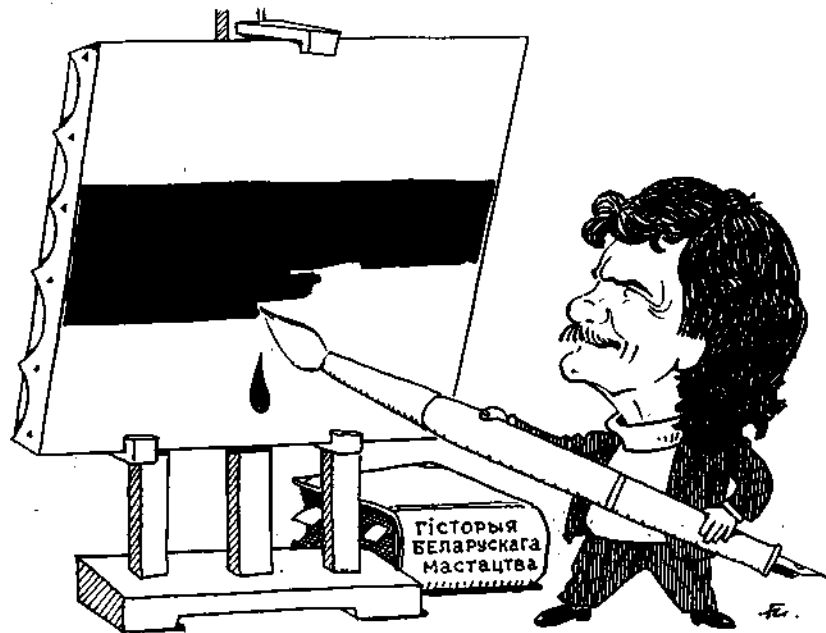
Шарж М. ГІРГЕЛЯ.

Надзея застаецца нам,
Што зразумее Шаладонаў,
Пра што гаворыць звод законаў,
Пра што гаворыць нам ён сам,
Бо выбіваўся ў грамацеі
Пад кіраўніцтвам Дзямянця.
Ён цвёрда верыць,
Што не сорам
Быць Генеральным пракурорам.

Шарж М. ГІРГЕЛЯ.

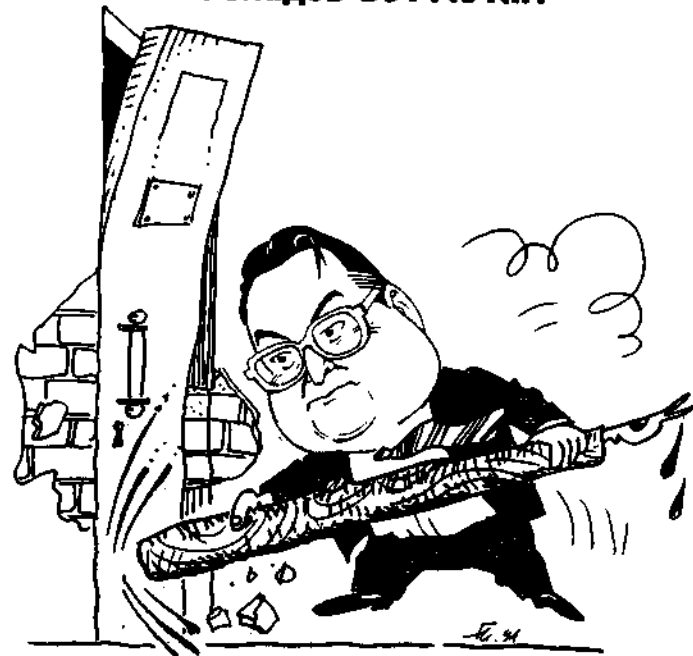
Віктар ШМАТАЎ

Не шматаваў нікога Віктар Шматаў,
А толькі заглыбляўся ў даўніну.
Ён думку з беларускім духам сватаў,
Бо знаў русіфікатарам цану.
Мастак, даследчык, знаўца першадрукаў,
Ён першы ў брамку немасці загрукаў.

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

Генадзь БУРАЎКІН

Кусалі локці ў цішыні
Дзядзькі-цэкоўцы,
Што саслалі
Бураўкіна ў такія далі,
Дый там ён быў на ААНі.
Бураўкін там,
Дзе барацьба.
І, не шкадуючы ілба,
Мур прабівае ён, абы
Ілбу не быць без барацьбы.
Мур апаратны, ён стары,
Глядзіш, і сам ты ўжо ўнутры.

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

Як бэнээфавец і як мастак
Трымае марку Марачкін заўзяты,
Прафесарска-акадэмічны фрак
Мяняе ён на рыцарскія латы,
Як беларушчыне хто пагражае.
Яму бяда чужая — не чужая!

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

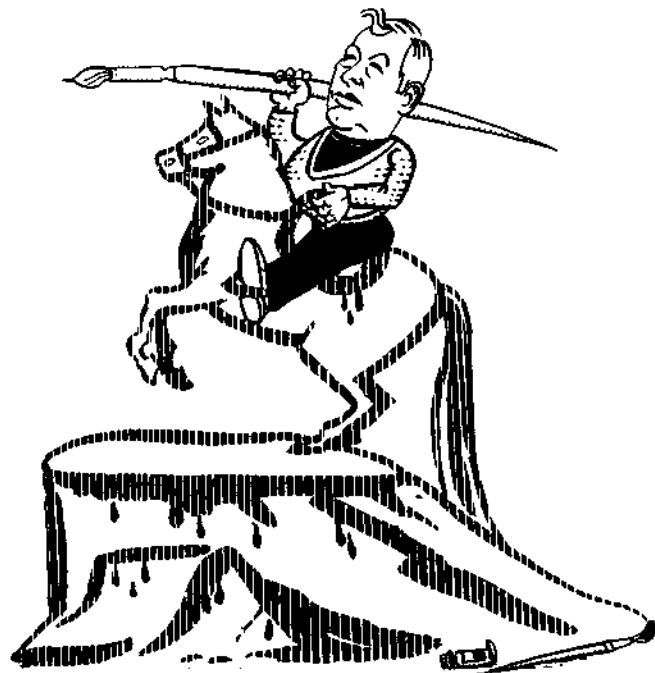
Сухар без масла есца чэрства,
У дошку цвік не йдзе без груку.
Не можа быць без міністэрства
Ані культуры, ані друку.
А міністэрства без міністра,
Нібы без нечага каністра.
Міністр Бутэвіч, можа, зможа
Знайсці дарогу ў бездарожжа.

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

Маэстра гоніць прэч нуду.
З зануды выхітрыць дуду,
З былых цэкоўскіх дундукоў
Наробіць для чарцей смыкоў.
Усё пяе ў руках Пузыні,
З ім род крывіцкі не загіне.
Бо без музыкі, без дуды
І думкі ходзяць не туды!

Шарж М. ПРГЕЛЯ.

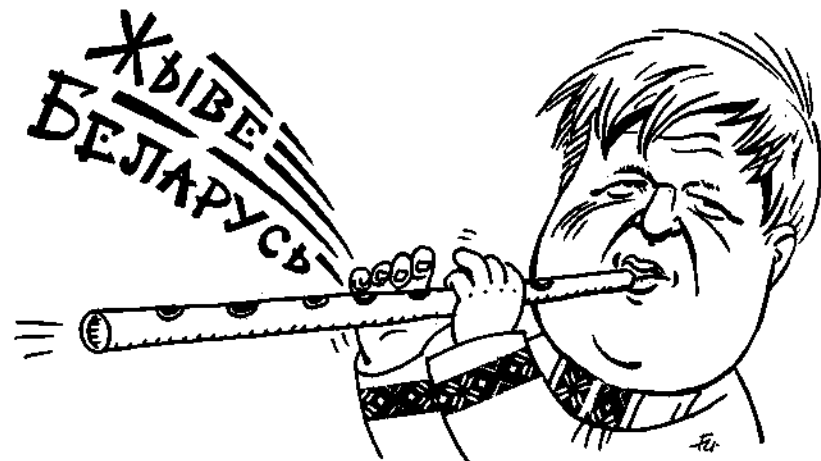
І шчамялюе, як шчамель, штодня,
Бо ўдача — пераборлівая лэдзі.
Як беллага не падвядуць каня,
Ён намалюе сам
І сам паедзе.

Шарж А. ГАРМАЗЫ.

Убачыў ісціну на дне застою
І быў аблаўрзачаны за тое.
Ці ўбачыцца, нарэшце, Аляксею,
Што з часам
П'еса вострая тупее?

Шарж М. ГРГЕЛЯ.

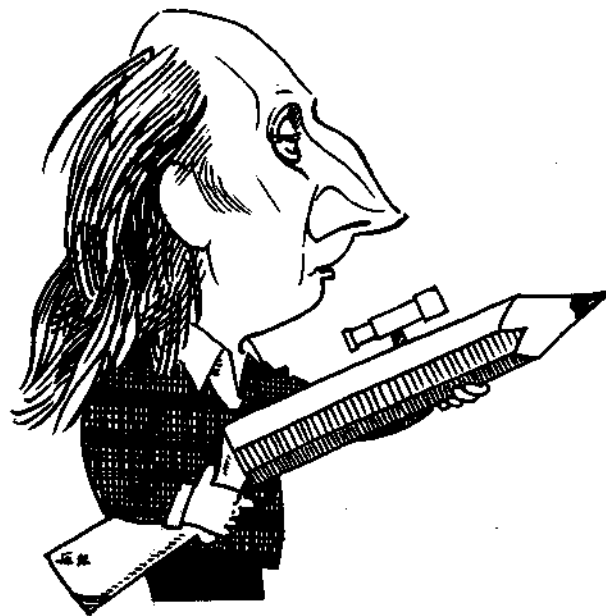
Ён не змяняе быка на індыка
І дэмакрата на бальшавіка,
Вучоны і мастацтвалюб Хадыка —
Лірычная апора Пазыняка.

Шарж М. ГРГЕЛЯ.

Палюховіч — цэзка пана Сміта —
Раскусіў высновы эканомікі:
Мае той, хто дбае самавіта,
Бо прыбытак не прыносяць гномікі.
І камп'ютэр кемлівы ў «Дайнове»
Думае на беларускай мове.
Хоць ідзе рукой у фірме праца,
Сам Адам не любіць красавацца.

Шарж М. ГІРГЕЛЯ.

Заўважыў класіку даўно
І класіка яго таксама.
Бо класіка такая дама,
Якой далёка ўсё відно.
Яна і кажа пра Арлена:
Арленна — значыцца
Нятленна!

Шарж М. ГІРГЕЛЯ.

Прывыкшы ля наменклатуры
Свет белы бачыць кумачова,
Ён узначаліў Фонд культуры,
Як і Раіса Гарбачова.
На Вы заве сябе самога
Чыгрынаў —
Член ЦК былога.
Аж ззяе яйкам велікодным,
Як стаў пісьменнікам народным.

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

Хто, што сказаў, калі і дзе
Пра Беларусь у цэлым свеце,
У Мальдзіса ўсё на прыкмеце,
Бо ён з мапенства ўлік вядзе.
І ўцёк ад тлуму ці ад дам
У цэнтр Скарынаўскі Адам?

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

Заір АЗГУР

Азгур першы блізка ўбачыў мэту,
І стараўся шчыра дабрадзеі
Ідаламі партыі планету
Засяліць замест жывых людзей.
Ідалам лягчэй з цяжкой задачай —
Дабудуюць камунізм, няйначай.

Шарж М. ГІРГЕЛЯ.

Юсіф СЯРЭДЗІЧ

У гневе праведным Сярэдзіч
Сябе самога апярэдзіць.
Пакуль ён вудзіць печкуроў —
Акулы ходзяць — будзь здароў!

Шарж А. ГАРМАЗЫ.

Ядвіга ПАПЛАЎСКАЯ

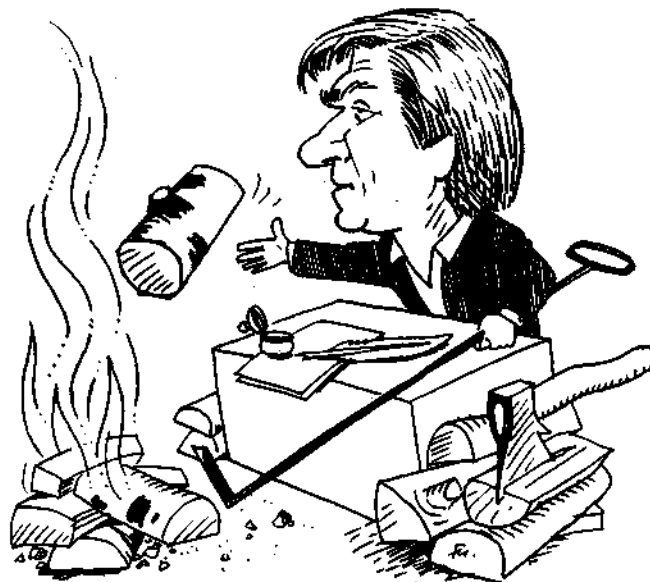
і Аляксандр ЦІХАНОВІЧ

Не трэба галодных дыет!
Не толькі душою абновішся,
Калі будзеш слухаць дуэт
Паплаўскай і Ціхановіча.
Ім трэба не горла лудзіць,
А рэпертуар маладзіць.

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

Сяргей ЗАКОННІКАЎ

Досвіткам выйшаў з ушацкіх сасоннікаў,
К вечару аж да сталіцы дайшоў.
Званняў, пасад паназбіраў Законнікаў, —
Як валуі тыя, лезуць з кашоў.
Дзьмухаць умее паэт —
І ў Сяргея
«Полымя» сэрца чытацкае грэе.

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

Кіпіць натхненне ў чыгунку.
 Вядзецца гаспадарка панава.
 І пішуць тэксты Лучанку
 Усе —
 Ад Лукшы да Лук'янава.
 Смакуе менскую сасіску,
 А песню чуе па-расійску.

Шэрг М. ПІРГЕЛЯ.

Да арганізму не маючы літасці,
 Не мае роўных у пладавітасці.
 Крывая поспеху ў прынцыпе простая —
 У ступу славы ўсё сyp да ма́чынкi.
 І скоро будуць Пасланні апосталаў
 Выходзіць,
 Як публікацыі Сачанкі...

Шэрг М. ПІРГЕЛЯ.

Анатоля не майце ў легцы,
Не спяшаецца легчы-прылегчы.
Мае голас і нешта здаровае,
Што прысушвае, прычароўвае.
Маладзічкай вясёлай на коленкі
Слава скача сама да Ярмоленкі.

Шарж А. ГАРМАЗЫ.

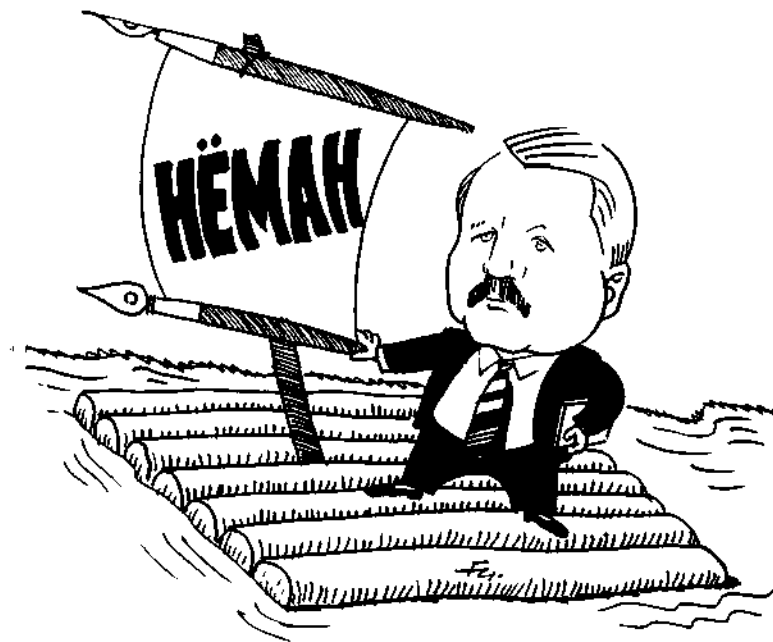
У хамут не б'е, не рве пастронак —
Цягне воз пісьменніцкі Зуёнак.
Падпусціць ахвота авадня,
Каб прымусіць гарцаваць каня!

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

А слава, як тая кароткая коўдра,
Дзе кожны ўпіраецца, моўчкі сапе.
І толькі маэстра пашаністы Роўда
Не тужыўся коўдру цягнуць на сябе.
З улады зямное не ўзносіў нікога.
Як песняй і славіў,
Дык Бога самога.

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

Старэюць святы, чэзнуць юбілей,
Стамляюцца падзеі ад хады.
А Кудравец і «Нёман» не мялеюць —
Відаць, абодвум нельга без вады!

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

Ён не зважаў на цені літдубоў,
 Рос і шукаў «Праклятую любоў».
 І класіка гукнула слуцака,
 Абнізіла высокія парогі.
 Бо ён ад Бога, талент у Жука,
 А не з гуманітарнай дапамогі.

Шарж А. ГАРМАЗЫ.

Усё Някляеў робіць гладка —
 Ад заляцання да радка
 І, як ласкавае цялятка,
 З «Крыніцы» п'е і з «Родніка».
 Ды плача ўсё,
 Капі глыне:
 — Лёс, як віно на палыне.

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

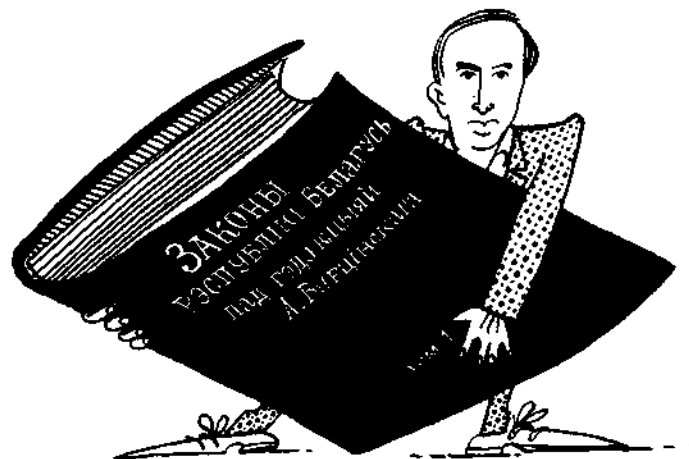
Віталь ШЧЭРБА

Віталя свет увесь вітае,
Кахае слава запатая
І любіць ашукаць радзіма.
Адно не ведаюць жлабы —
Украсці можна прыз любы,
Ды ўкрасці талент немагчыма!

Шарж А. ГАРМАЗЫ.

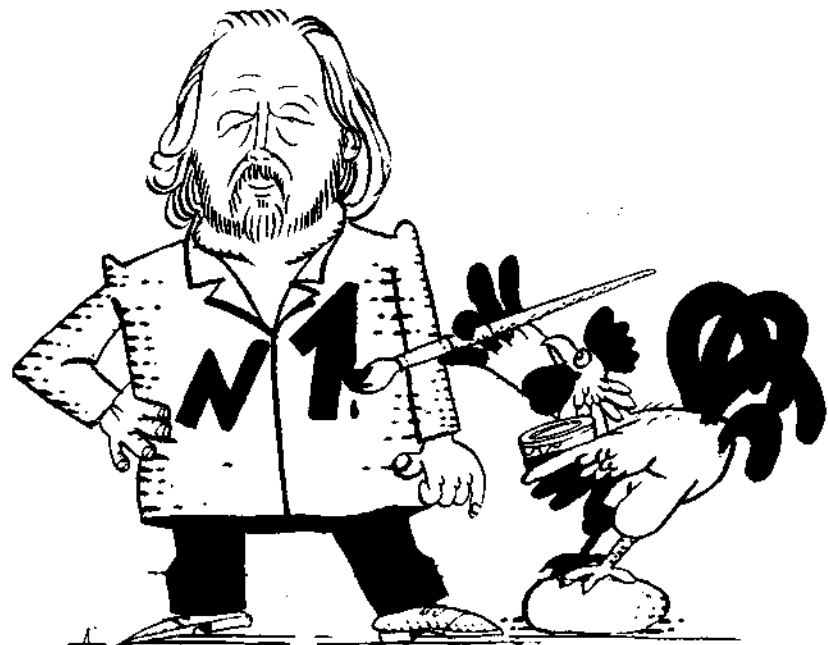
Анатоль ВЯРЦІНСКІ

На поўным імпаце, пры аўтарытэце,
Паэт, аналітык і крытык,
Працуе Вярцінскі ў Вярхоўным Савеце,
Разважлівы ў спрэчках адкрытых.
Па часе дадасць,
Даўшы класікам фору,
Таміны законаў да поўнага збору.

Шарж А. ГАРМАЗЫ.

Гаўрыіл ВАШЧАНКА

Мастак драмаць не меў падстаў,
Не драў з ідэйнай ліпы лыкаў.
І Чалавекам Года стаў
Лірычны Вашчанка,
Як Быкаў.

Шарж А. ГАРМАЗЫ.

Станіслаў БАГДАНКЕВІЧ

Станіслаў пярэчыць Станіславу —
Лічыць Багданкевіч, як банкір:
Той не будзе прадаваць
Дзяржаву,
У каго мазгі не набакірі!

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

Танцавалі не ад печкі —
Ад ЦК.
Фінберг танцаваў ад Цырка
Смела.
Дырыжорскай палачкай рука
І звяроў утаймаваць сумела.
Сёння ўсім вядома без рэкламы:
Фінбергаў аркестр найсамы самы!

Шарж М. ПІРГЕЛЯ.

А магія можа пад гіпнозам
Памагчы вярнуць цвярозы розум.
Адвучаць Данскай не ўпершыню
Ад гарэпкі і ад тыгуню.
Ды сягоння трэба метад свежы —
Адвучаць ад ежы і адзежы.

Шарж А. ГАРМАЗЫ.

Григорій Іванавіч БОРОДУЛІН
ПЕРСОНЫ РАЗНОЙ ПРОБЫ
Э п и г р а м м ы

Рыгор Іванавіч БАРАДУЛІН
АСОБЫ РОЗНАЙ ПРОБЫ
Э п и г р а м м ы

Рэдактар Нэля ТУЛУПАВА.

Тэхнічны рэдактар Галіна ГБОУ.

Карэктар Валентына ШУСТ.

Здадзена ў набор 26.05.94. Падпісана да друку 10.06.94.
Фармат 70x108¹/₃₂. Папера друкарская. Часопісна-сечаная гарнітура.
Друк афсетны. Ум. друк. арк. 2,1. Ум. фарб.-адб. 2,0.
Ул.-выд. арк. 1,5. Тыраж 11000 экз. Заказ 516. Цана дагаворная.

Адрас рэдакцыі:

220013, Мінск, пр. Ф. Скарыны, 77.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку».

220013, Мінск, пр. Ф. Скарыны, 79.